

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/19020

Sayı : B.13.SGB.0-12.00-00/610- 2560
Konu : Yazılı Soru Önergesi

18 Aralık 2006

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 29/11/2006 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/19020-27437/63027 sayılı yazınız.

İzmir Milletvekili Enver ÖKTEM'e ait 7/19020 Esas No'lu yazılı soru önergesi Bakanlığımız ilgili birimlerince incelenmiş olup, konuya ilişkin cevabi bilgi ve değerlendirmeler ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Murat BAŞESGİOĞLU
Bakan

EK -1 yazı (2 sayfa)

**İZMİR MİLLETVEKİLİ ENVER ÖKTEM'E AİT 7/19020 ESAS NO'LU YAZILI
SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP**

Kazakistan'ın batı bölgesinde bulunan Atırau Eyaletinde Türk ENKA ve Amerikan BECHEL firmalarının işyerlerinde 20 Ekim 2006 Cuma günü meydana gelen olaylarda 8'i ağır olmak üzere toplam 280 Türk işçisi yaralanmıştır. Yaralı vatandaşlarımızın tedavisi İstanbul Vatan Hastanesi'nde yapılmıştır.

Söz konusu saldırıda hayatını kaybeden Türk işçisi bulunmamaktadır.

Kazak işçilerin vatandaşlarımıza saldırdıkları günden bir gün sonra Almatı Büyükelçiliğimiz Müsteşarı Orhan IŞIK, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Müşaviri Özer ÖZCAN ve Kazak-Türk İşadamları Derneği (KATIAD) Genel Sekreteri vatandaşlarımıza destek olmak ve yerel makamlar nezdinde girişimlerde bulunmak üzere olay yerine gitmişlerdir.

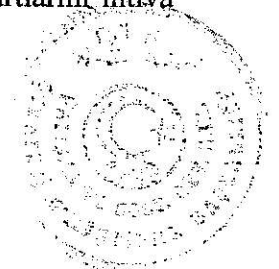
Tengiz şantiyesinde Almatı Büyükelçilik Müsteşarı Orhan IŞIK başkanlığında, Amerikan Chevron firması yetkilileri, ENKA firması yetkilileri ve Kazak yetkililerin katıldığı bir toplantı yapılmıştır. Toplantıda, çıkması muhtemel olayların önlenmesi, vatandaşlarımızın saldırıya maruz kalmadan işlerine korkusuzca devam etmeleri ve olayların nedenleri hususları görüşülmüştür.

Yetkililerimiz, Atırau'daki yerel makamlarla yaptıkları görüşmelerde, olaylara sebebiyet verenlerin bulunması ve işçilerimizin güvenliklerinin sağlanması yönünde gerekli tedbirlerin alınmasını talep etmişlerdir.

Ayrıca, 24/10/2006 Salı günü Atırau'ya 100 km. mesafede bulunan uluslararası AGİP şirketinin müteahhidi GATE (Gama+Tekfen) konsorsiyumunun bulunduğu rafineri inşaatı şantiyesinde bulunan iki bin işçimiz can güvenlikleri bulunmadığı gerekçesiyle işbaşı yapmamışlardır. Bu konuda, Kazak yetkililer, AGİP ve GATE yetkilileri, Almatı Büyükelçiliğimiz Müsteşarı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Müşavirimizin katıldığı iki toplantı yapılmıştır.

Diğer taraftan Kazak, Çalışma ve Halkın Sosyal Koruması Bakanı Sayın Güljana KARAGUSOVA'ya Dışişleri Bakanlığımız aracılığıyla bir mektup göndererek vatandaşlarımıza yönelik saldırılardan endişe duyduğumuz bildirilmiştir. Sayın KARAGUSOVA da 01.11.2006 tarihli cevabi mektubunda, çıkan olaylar nedeniyle kendisinin de endişe duyduğunu, sözkonusu olaylar üzerine Kazakistan Cumhuriyeti emniyet makamları tarafından soruşturma yapıldığını, Türk çalışanların çalışmalarına normal bir şekilde devam edebilmelerini temin amacıyla elverişli şartların sağlanması için gereken tedbirlerin alındığını, olayların kardeşlik anlayışı içinde süren ilişkilerimize hiçbir şekilde yansımayacağından emin olduğunu ve kurumlar arasındaki karşılıklı işbirliğinin geliştirilmesinin devamına inandığını belirtmiştir.

Yasal yollardan yurtdışına işçi götüren firmalarımızla götördükleri işçiler arasında Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü'nün bilgisi dahilinde ücret ve çalışma şartlarını ihtiva eden İş Sözleşmeleri imzalanmaktadır.

İşçilerimizin işyerlerinde ya da işyeri dışında canına ve malına zarar vermeye yönelik saldırılara maruz kalmaları durumunda ilgili ülke yetkili makamları nezdinde acil tedbir alınması için Bakanlığımız ve ayrıca Dışişleri Bakanlığı gerekli girişimlerde bulunmaktadır.

Olayların meydana geldiği Atrrau'daki işyerinde 1400 Türk, 4000 civarında Kazak işçi çalışmaktadır. Anılan işyerindeki Türk işçiler 800 ile 1000 Amerikan Doları arasında ücretle çalışmakta, buna mukabil Kazak kökenli işçiler istenen vasıfları taşımadıklarından 250 ile 350 Amerikan Doları arasında ücretlerle istihdam edilmektedirler.

Kazakistan'da yabancılara ait işyerlerinde belirli oranda Kazakistan vatandaşı çalıştırma zorunluluğu vardır. Bu oran genelde %70 Kazak ve %30 yabancı işgücü olarak uygulanmasına rağmen, Chevron şirketinin müteahhidi olarak çalışan ENKA şirketine ait Atrrau'daki olay çıkan işyerinde % 60 Kazak % 40 yabancı işgücü olarak uygulanmaktadır. ENKA şirketi bünyesinde Filipinli, Hintli ve az miktarda da Macar işçi çalışmaktadır. ENKA'da veya taşeronlarında çalışan Kazak işçiler aylık periyotlarla toplanabilen işsiz Kazaklardan oluşmaktadır. Kazakistan bu istihdam politikası ile bir taraftan işsizlik sorunu çözmeye çalışırken bir yandan da eğitilmiş işgücü elde etmek istemektedir. Kazak işgücü ay sonunda işini bırakmakta ve daha sonra tekrar işe alınmak üzere sırasını beklemektedir.

Kazak işçilerin eşit işe eşit ücret söylemiyle kalifiye Türk işçisi gibi ücret almak istedikleri Kazak basınında da yer almıştır. İşveren haklı olarak işgücüne, üretime katkısına ve becerisine göre ücret vermektedir.

Olaylar, Kazak işçilerin aylık çalışma periyodunun sona erdiği günde ve Türk işçilerinin avans aldığı gün gerçekleşmiştir.

